50e jaar. — Nr 12. Zaterdag, 31 Januari 1903.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week 6 franks per jaar
Twee » » 5 »
Een » » 4 »

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf, betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, voorrissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

Tongeren.

Zaal CONCORDIA. — DE WITTE LELIE. —

Prachtige Tooneelvertooningen op Vastenavond Zondag en Maandag.

HET WERELDBEROEMD TOONEELSPEL

MICHAËL STROGOFF

In 7 Bedrijven en 5 Tafereelen. — Weelderige costumen. — Heerlijke decors. — Meer dan honderd acteurs en figuranten.

TONGEREN, DEN 31 JANUARI 1903.

VAN ALLES WAT.

BISSCHOPPELIJKE BAADGEVINGEN. — De Katholieke Kiesvereeniging van het arrondissement Namen, heeft over kort, met veel plechtigheid, den 50ste verjaardag harer stichting gevierd. Tijdens de mis van dankzegging die Mgrde bisschop van Namen opdroeg, heeft de hoogwaardige Kerkvoogd eene aanspraak gehouden. Daarin zei hij, onder andere, deze passende en treffende woorden :

« Weest christen in uwt openbaar leven ; » bevestigt hier uwe gedachten, uwe overtuiging, uw ontsteferlijk geloof. Weest » vaderlanders : bemint het vaderland en » weest getrouw aan den koning. Vooral, » weest vereenigd. Wij moeten slechts een » hart en eene ziel hebben, om tot het welzijn » van het vaderland en den voorspoed van » den Godsdienst te werken. Laat ons » alle verdeerdheid vermijden. Hebben wij » niet gezien hoe ongelukkig christenen zich » verdeeld hebben op namen, en zich de » eenen «demokraten,» de anderen «bewaarders » heeten ? Wij moeten slechts eenen » naam dragen: die naam, hij is groot genoeg » en alomvattend : den naam van Katholiek. »

* *

GOEDE LES. — Graaf Hoensbroeck, gewezen Jesuïet, die sinds met eene protestantsche dame huwde, zond een boek, dat hij tegen Kerk en Paus schreef, tot den keizer.

Deze zond het den schrijver terug, zonder het open te snijden « daar het beleedigend was voor de katholieke onderdanen van het Duitsche rijk. »

Zoo moesten de verraders altijd varen !

* *

FORTUIN VAN DEN PAUS. — De anti-katholieke bladen houden zich voortdurend bezig met de fortuin van den Paus. In een radicaal blad van Luik, vertelt een geestigaard zelfs dat de Paus eene fortuin heeft welke hem een inkomen geeft van 120 miljoen per jaar : tien miljoen per maand : 2 miljoen per week : 141,000 per dag ; 17,000 frank per uur : 285 frank per minuut : 5 per seconde !!!

Als dat zoo is, dan zal de Paus voorzeker van honger met sterven. En het blad voegt er nog bij dat in dat inkomen niet begrepen zijn de opbrengsten van den St-Pieterspenning, de stortingen der Congregatiën en klooisters enz. enz.

De lezers van het Luiksch radikaal orgaan zullen dat allesslinken als pompwater. Niets is hun te zot of te dom, als het maar tegen de Kerk en tegen den godsdienst gericht is.

* *

BRIEF UIT SPANJE. — Inwoners van verschillende dorpen hebben op hunne beurt brieven ontvangen uit Madrid, van een zoogezegden gevangene voor failliet, die ergens in Frankrijk een koffer heeft staan met 900,000 franken in banknbiljetten, en tegen allerlei schitterende beloften het noodige geld vraagt om de griffiekosten, noodig voor het lichten van een reiszak met een wissel van 25,000 franken en de onmisbare papieren om het bérucht koffer, waarvan hooger spraak is, te lossen. De gevangene, die P. teekent, verzoekt antwoord te zenden per depeche aan een vertrouweling, Santiago Medina te Madrid.

Wij waarschuwen onze lezers nogmaals tegen deze afruggelarijen, die enkel strekken om eenige onnoozele sullen van hunne spaarpenningen te ontlasten. Wanneer zij brieven uit Madrid krijgen van zoogezegde gevangenen, dan kunnen zij niet beter doen dan dit geschrijf aan de politie te overhandigen.

* *

EEN VET POSTJE. — De meester kok van Edward van Engeland, een Franschman, trekt 50,000 fr. 's jaars.

* *

MATIGHEIDSGENOOTSCHAPPEN INDE SCHOLEN. — Het getal der scholen, in welke matigheidsgenootschappen zijn ingerecht, vergeleken met het geheele getal der bestaande scholen, is in de verschillende provinciën van het land als volgt :

Limburg, 238 op 238 of 100 p. h. ; Namen, 452 op 537 of 84 p. h. ; Henegouw 552 op 664, of 83 p. h. ; Luik, 410 op 512 of 80 p. h. ; Luxemburg, 358 op 471 of 76 p. h. ; West Vlaanderen, 269 op 407 of 66 p. h. ; Antwerpen, 181 op 276 of 65 p. h. ; Oost-Vlaanderen, 276 op 436 of 63 p. h. ; Brabant, 280 op 538 of 52 per honderd.

Dat maakt voor geheel het land 3018 scholen met matigheidsgenootschappen op 4,079 scholen in 't geheel, zijnde 74 ten honderd.

Gemeentekiezingen.

Overal in ons land houdt men zich reeds bezig met de gemeentekiezingen, welke dit jaar moeten plaats hebben. Die kiezingen bieden groot belang aan en daarom zetten wij onze vrienden aan maar dadelijk met hunne propaganda te beginnen.

Het volk verstaat thans dat, om eene gemeente goed te besturen, er wat anders noodig is dan liberalerij, dan godsdiensthaat ; er is echte volksliefde en bekwaamheid noodig.

Zit maar eens in vele liberale steden ; daar hebben ze geuzen aan 't roer, maar nergens zijn de belastingen hooger, nergens wordt er meer genoeid, nergens bestaan er schandelijker taksen, nergens worden de inwoners meer geplaagd, vervolgd en meermaals verdrukt.

Over eenigen tijd voorspelde het geuzenbladje eene schitterende liberale zegepraal tijdens de maand October aanstaande. Toch heden, is het gedaan met al dat onnoozel gekef, en het orgaan onzer liberalen begint te verstaan in welke diepe minachtiag de geuzerij bij onze medeburgers gevallen is.

De liberalen spreken somtijds met genoegen over de zoogezegde bestuurlijke onbekwaamheid, de partijdigheid, de misslagen en knoeierijen der katholieke bestuurders, maar zij houden zorgvuldig den mond gestopt over de schandige knoeierijen, de ongehoorde verkwistingen, de verfoeielijke politiek der geuzen en socialisten in die gemeenten, waar zij, door de fout der kiezers, het volk besturen.

De geuze gazetten vreezen dat de katholieken weer in den kiesstrijd de godsdienstkwestie zullen mengen, waar zij volgens hen, niet op hare plaats is. Wat bewijst dit ? Wel dat zij zelve genoeg weten dat hunne kandidaten de mannen niet zijn, om aan 't hoofd te staan eener bevolking die in den grond katholiek en christelijk is ; dat hunne kandidaten niet in overeenstemming van gevoelens zijn met de overgroote meerderheid der kiezers en der bevolking en dus ook niet geschikt zijn deze te vertegenwoordigen en te besturen.

Onze tegenstreevers hebben sinds jaren de klaarste blijken gegeven van fanatiek antiklerikalism, van duivelsche godsdiensthaat ; hunne organen hebben voorzeker in 't oog de antiklerikale propaganda, de vervolging van den godsdienst en bijgevolg past het hun niet de godsdienstkwestie bij de kiesworstseling op den achtergrond te willen schuiven.

De kiezers zullen in October toonen dat zij hoeden met lijf en ziel aan hun geloof, aan hunnen godsdienst, aan de H. Kerk, aan de rust, de vrede, de welvaart hunner gemeenten en dat zij met al dien liberalen bluf niet gedreund zijn.

Briefwisseling.

M. Graaf Théod. de Renesse, onze achtbare Senator, en M. Karel Gielen, het achtbaar lid der bestendige Afvaardiging, verzoeken ons den volgenden brief in te lasschen, welken zij aan een blad onzer stad komen te sturen :

Bilsen, den 29 Januarij 1903.

Mijnheer de Uitgever van het *Algemeen Belang*.

Als Voorzitter en Onder-Voorzitter der vergadering den 22 Januarij l.l. te Bilsen belegd om in 't kanton Katholieke bonden tot stand te brengen, rekenen wij het ons ten plicht van verzet aan te teekenen tegen het verslag welk gij levert over deze zitting in uw « *Algemeen Belang* » van 24 Januarij l. l.

Wij houden er aan u te verklaren dat gemeld verslag niet alleen onvolledig is, maar voor de drie vierden onnauwkeurig !

De twee artikelen tot ons persoonlijk gericht zijn klaarblijkend toegegeven door het verlangen van Katholieke bonden in 't kanton Bilsen te doen mislukken.

Wij verklaren u dat gij hierin niet zult lukken.

Aanvaard, Heer Uitgever, de uitdrukking onzer hoogachting.

Graaf Théod. de RENESSE.
Karel GIELEN.

P. S. — Wij verwittigen u dat wij een afschrift van dezen brief hebben doen gewerden aan den « *Courrier du Limbourg* », den « *Postrijder* » en den « *Bitsenaar* », met verzoek van hem over te drukken.

De achtbare heer Laurens Jaspers, de talenten ijvervolle hoofd-onderwijzer van Caulille, verzoekt ons insgelijks den volgenden brief in te lasschen, welken hij, op zijne beurt, aan een blad onzer stad komt te zenden :

Caulille den 28 Januari 1903.

Heer Uitgever en Bestuurder der
« *Gazette de Tongres.* »

Wij nemen de eerbiedige vrijheid, U te verzoeken, hier navolgend schrijven, in Uw eerstvolgend nummer te willen opnemen, als antwoord op het lasterend spotartikel van « Keo de Kalot » getiteld : *Cauwlilische afdeeling des Volksbonds*.

Hopende, dat Gij ons schrijven op de zelfde bladzijde en in dezelfde kolommen zult opnemen, bieden wij U op voorhand onze eerbiedige dankbetuigingen aan.

De voordrachtgever.
Laur. JASPERS-DRIES.
Oudekwijzer.

Antwoord op het lasterend spotartikel van « KEO DE KALOT ! »

Zeer achtbare lezers van de « *Gazette de Tongres.* »

In N° 3 — 5de jaar — 21 Januari 1903, hebt Gij misschien het artikel gelezen, getiteld : *Cauwlilische afdeeling van den Volksbond*, en geteekend : « *Keo de Kalot* ».

In dit artikel maakt zich de overvoorzichtige, zeer kiesche, fijn politieke, zeer beleefde, zeer nederige, door en door gespepene, eendrachtlievende schrijver « Keo de Kalot » het recht aan, den hoogachtbaren heer volksvertegenwoordiger Helleputte eene vermaning in den mond te leggen, aan zijnen vriend J. van Caulille, welke eenen Congoleez zou misstaan.

Onzen zeer achtbaren heer volksvertegenwoordiger stelt hij er in voor, als kapitein eener beude kiezersbedriegers, waarvan Z. E. H. Dekens en Pastoors en andere katholieken deelmaken.

Ons scheldt hij, door den mond van den zeer achtbaren heer Helleputte uit, als een roekelooze, onvoorzichtige kwajongen en leugenaar, die de bedriegerijen van de Volksbondskliek aan 't klokzeel hangt, de codekte vuilnispotjes opensaat, en de kiezers van Caulille « *flausen* » of « *leugens* » vertelt, om hen des te beter aan 't spek te krijgen.... »

Het valgt ons, — al bewonen wij maar een eenvoudig dorp en hebben wij geene universitaire opvoeding genoten, — hem met dezelfde maat en lasterlaal uit de meten, waarmede hij ons ingemeten heeft.

Zulke brokjes zouden wij de achtbare lezers van onzen « *Dierenbeschermer en Matigheidsvriend* » nooit durven opdisschen. Wij laten de beperdeeling van *Keo's* gezegden en bandelwijze over aan de achtbare lezers.

* *

Wat is er in Caulille gebeurd ? meen ik te hooren vragen. Luitster ; Wetende dat wij een vurige voorstander van den nieuwen weltogerichten Volksbond zijn, verzochten ons de Z. E. H. Proost en de achtbare heer Dekan der Boerengilde, eene voordracht te willen geven over het inrichten van eene gemeentelijke afdeeling des Volksbond.

Wij verklaarden voorop aan onze achtbare toehoorders, dat wij hun slechts ons *persoonlijk gedacht* er over zouden meedeelen en bewezen hun :

Ten 1e de noodzakelijkheid en de hoogdringendheid van eenen nieuwen Volksbond in te richten ;

Ten 2e de noodzakelijkheid van het opstellen der *voorloopige* modelstandregelen door bevoegde mannen, (provinciale raadsleden) ter willeder eeheid ;

Ten 3e de noodzakelijkheid van *voorloopig* de modelstandregelen geheel of gedeeltelijk aan te nemen en dadelijk, — doch *voorloopig* — de gemeentelijke afdeeling in te richten.

Ten 4e bewezen wij hun, dat zij, zoo doende, niet het minste gevaar liepen van hun kiesrecht al te staan ; wijl zij de definitieve vaststelling der wezenlijke standregelen konden afwachten, om zich *definietief* bij den Bond aan te sluiten, of niet ;

Ten 5e drukten wij er in 't bijzonder op, dat er nergens in de voorloopige statuten geschreven staat of dat de zeer achtbare heer Helleputte of zijn achtbare vrienden nergens gezegd hebben dat de *afgevaardigden een imperatief mandaat zouden verkrijgen*, waardoor de kiezers hun voorstellings- en kiesrecht zouden verliezen.

Ten 6e drongen wij aan op het goed verstaan van art. 10 en 12, welke « Keo » valsch uitlegt : *Het getal leden van het bestuur, op kiezerik die maatschappijen zullen recht hebben, zal vastgesteld worden volgens het getal leden, dat die maatschappij* **in den bond** *telt. (Art. 10).*

Art. 12. — *De leden (van den Volksbond), geschaard in maatschappijen, hebben recht, indien zij zulks verlangen, op een deel dier afgevaardigden, in evenredigheid met hun getal (in den Volksbond). Die afgevaardigden worden gekozen zooals vastgesteld is in art. 10 voor de leden van 't bestuur.*

* *

Alle kiezers zagen, duidelijk in, dat hier dus geene spraak kon zijn van kwajongens die maatschappijen, welke als kiezers zouden worden beschouwd en die zouden mogen stemmen, zooals « *Keo* » beweert.

Ten 7e en ten slotte rieden wij de kiezers aan, bedaarde, definitieve standregels al te, wachten, vooraleer eene nieuwe en schoone inrichting af te keuren, waarvan de bevoegdste mannen, uit alle standen de schoonste vruchten verwachten.

Beantwoorden de definitieve standregelen niet aan onze verlangens, dan hebben wij nog al den tijd en de heele vrijheid, om onze afdeeling eenvoudig weg te ontbinden.

Ziedaar de verschrikkelijke « flausen » en « leugens » welke wij aan de Caulillenaren verteld hebben en waarvoor « *Keo* » ons zulk lasterend spotartikel naar het hoofd slingerde.

Waarde lezers, verschooning, als 't U belieft, voor de vrijheid welke wij namen, eenige stonden Uwe welwillende aandacht, te vestigen op bovengenoemde punten.

Uw dienaar,
LAUR. JASPERS.

Militieloting van 1903

KANTON TONGEREN.

Laagste Nr 41. — Hoogste Nr 222.

BERG 6.

Cox E.-G. 106 — Jorissen E. 88 — Martens A. 215 — Parthoens J. 217 — Piette J.-S. 45 — Renwa E. 78.

FREEREN 4.

Goffart Gilles-Grégoire 186 — Goffart Jeannes 77 — Jaspers G.-H.-J. 181 — Vrinds F. 41.

HENIS 3.

Dassen Pr. 76 — Ketelslegers P. 221 — Sypels L. 185.

HERSTAPPE 0.

HEURE-LE-TIXHE 2.

Boilaers H. 49 — Wathions J. 171.

KONINXHEIM 7.

Hertigers J. 175 — Jacobs W.-J. 42 — Lambrechts J. 204 — Ory Jan Jos. 146 — Ory Joseph 164 — Vandendyck J.-A. 184 — Vandemeer J. 98.

LOWAIGE 15.

Baillien Ant.-Fél. 140 — Baillien Arnold Cons. 54 — Baillien Joseph-Jan 75. — Bare J. 134 — Cloosen J. 154 — Ernes Peter-Leonard 178 — Erves Richard-Barth. 85. — Gerard D.-L. 69 — Lecocq G.-N. 115 — Martin Fls-D. 143 — Mathieners G.-V. 136. — Nys J.-N. 145 — Rombelot A.-E. 100 — Smets L.-W. 96 — Toppet E.-B. 210.

NEDERHEIM 3.

Collard J. 85 — François A. 44 — Hermans J. 167.

NEERREPEN 0.

OTRANGE 2.

Langenaeken C.-J. 139 — Van Marcenille V.-J.-H. 188.

OVERREPEN 7.

Croux J. 58 — Cuyx G. 48 — Delvaux J.-M. 182 — Diricken A.-C. 132 — Rahens L. 84 — Vanelée Christiaen Joseph 97 — Vanelée Joannes-Joseph 166.

PIRINGEN 4.

Mangelschots R.-J.-B. 108 — Rochus H.-J. 64 Vanlessen H.-J. 59

RIXINGEN 4.

Fransen W. 180 — Jaspers M. 130 — Swennen J.-W. 135 — Swerts J. 150.

RUTTEN 12.

Engelborghs H. 149 — Gerard N.-G.-J. 220 — Hendrix J.-P. 89 — Henckaerts J. 202 — Jacobs Chr. 57 — Kellens P.-J. 193 — Leonard P.-H. 140 — Leroy J. 176 — Parnal J.-A 174 — Souverynes H.-J.-B. 60 — Vanberck C. 137 — Wegelds J. 198.

's HEEREN-ELDEREN 4.

Coninx H.-A. 95 — Gillissen P. 109 — Janssen L. 201 — Martens G. 190.

TONGEREN 100.

Alexandre N. 99 — André P.-L. 170 — Archaes Fréd. 189 — Arens Arn. 22 — Badot C.-J. 193 — Baeten J.-A. 158 — Baillien J.-P. 208. — Bellen J.-N.-J. 128 — Boulet Fr. 197. — Christiaens M. 94 — Claessens A. 81 — Crèten E.-H. 43 — Dassen J.-C. 85 — Decraecker A.-J. 119 — Delbroucke Charles-Antoine 61 — Delbroucke Jos. 129 — Delvigne P.-E.-G. 178 — Dereuse L. 20 — Dessart J.-A. 187 — Dieu L. 203. — Fox L. 80 — Frederix Jean-Alph 158 — Frederix Léonard-Alph. 153 — Froidmont J.-V.-A. 67 — Gruyterbergh J. 141 — Gilissen P.-A. 117 — Grommen G.-L.-M. 155 — Hellings J. 179 — Hoegars Léon-Denis-Joseph 47 — Hougaerts Hubert-Jean-Joseph 112 — Jamaer G. 68 — Jans V. 92 — Kouinen A. 127 — Lecocq J.-A.-L. 165 — Lemoine J.-C. 122 — Leonaers Alphonse 194 — Lemaers Pierre 91 — Lesecque A.-L. 212 — Leysen H. 21 — Libotte V.-L. 55 — Licki M. 169 — Louwet Henri 79 — Louwet Henri-Francois 62 — Lyens G. 199. — Mathieu J.-L.-J. 219 — Maris L. 56 — Massen J.-L. 66 — Menten A. 120 — Mesotten J. 50 — Morisse H. 157 — Mornard R. 195 — Mulkens J. 148 — Muzyck J. 218 — Neven G. 126 — Nys A. 200 — Nysseu J. 160 — Nyst H.-D. 46 — Odenkerken — Ory A. 101 — Paumen M.-E.-H. 165 — Pellaers C. 86 — Perrenin P.-A. 107 — Peters J. 191 — Poitelet G.-H. 162 — Postaerts A. 146 — Portugaels J.-V. 207 — Probst J.-V. 209 — Rubens J.-L.-P. 111 — Ryckaits Charles-Louis 63 — Rykaits Joseph 173 — Sacré F.-D.-J. 216 — Schaum-

---

NA TWINTIG JAREN !

16de VERVOLG.

— Ge meent dat bij mij dan kunne uitdagen ?

— Ja, M. de markies !

— Ik voer mijn degen oog met zekere hand kapitein.

— Neen, neen, M. de markies, dat zal niet. Denk aan uwen ouderdom, aan uw familie ! Neen, ik heb u een ander voorstel te doen. Laat mij met M. Von Holtensen in uwen naam spreken ?

— Wilt gij dan met hem vechten ?

— Als ik het vermijden kan, niet. Wanneer het moet, beu ik er meer voor geschikt, als tegenpartij op te treden, dan gij, mijnheer de markies.

— Geloolt ge ? Ge onderschat mij ? kapitein !

— Zeker niet, mijnheer de markies. Maar zooals de omstandigheden nu zijn, moet ge mij toestaan, uwe plaats in te nemen. Ik zal alle onaangenaamheden verre van u houden.

— Mijnheer, er op, kapitein ! Gij zijt een braaf mensch ! komaan, spreek gij dan in mijnen naam met dezen heer ; hoor gij, wat hij te zeggen heeft. Ik zeg hem dat ik niet wensch, ooit weer in aanraking te komen, met iemaad, die de wetten der gastvrijheid niet weet te eeren.

Een vluchtig lachje vloog over het gelaat van den kapitein. Ik zal me, zoo goed ik kan, van uwe opdracht kwijten, mijnheer de markies.

— Ga dan, tot weerziens aan het dejeuner. Ge zet toch met ons ?

— Als ik niet moest vreezen, lastig te vallen ?

— Welk gedacht ! Alzoo afgedaan, tot weerziens. Ik zal ondertusschen mijne wandeling voort.

— Tot weerziens, mijnheer de markies.

De oude heer ging dieper het park in. Eenige oogenblikken zag de kapitein hem na, terwijl er eene triomfeerende uitdrukking op zijn gelaat kwam. Daarop begaf hij zich snel in het slot, in de ontvangstzaalen trof hij den luitenant Von Holtensen aan.

XVI.

Koenraad was wel eenigermate verrast, toen hij in plaats van den markies den heer De Marange zag binnenkomen, voor wien hij niet bijzonder veel schuing gevoelde. Hij had de vijandelijke blikken wel bemerkt van den kapitein en wist ook waarom deze dat deed.

Hij beschouwde het niet als een gunstig voorteeken, dat die man, die hij als medeminnaar beschouwen moest, hem ontmoette in het uur waarop hij voor den grootvader zijner geliefde het hart wilde uitstorten, hem vrij en openlijk wilde bekennen, dat hij Clarissa beminde en hem vide verzoeken, dat hij aanpoek om haar aand mocht doen. Evenwel beantwoordde hij beleefd den vluchtigen groet van den kapitein. Hij hoopte nog dat de ontmoeting slechts toevallig zou zijn,

— Ge zijt verbaasd, mij in plaats van den heer markies te zien, mijnheer Von Holtensen ? begon de kapitein met een spottend lachje.

— Ge zijt gast op het slot Ladonchamps, kapitein, antwoordde Koenraad, noe zou ik dan verbaasd zijn over onze ontmoeting, hoewel ik me meen te herinneren, dat ge gisteren gezegd hadt, dien avond nog het slot te verlaten,

— Nu, mijnheer, we zullen hierover niet verder spreken. Het moet u voldoende zijn, dat ik u in naam en in opdracht van M. den markies ontvang.

— Is mijnheer de markies niet wel ? — Mijn bezoek geldt hem persoonlijk.

— Het spijt mij M. de markies, u om voldoende reden niet te kunnen ontvangen en mij heeft mij opgedragen u het woord te staan.

De toon, waarop deze woorden gezegd werden, bevreemdde Koenraad in de hoogste mate. Hij gevoelde er een zekere verachting, een zekeren hoon in te hooren, die hem het bloed naar de wangen dreef. Doch hij bedwong zich, boog beleefd en antwoordde :

— Dan moet ik ons onderhoud als geëindigd beschouwen. Wat ik met den heer markies te bespreken heb, is voor geen derden bestemd ; ik zal zien dat ik den heer markies morgen spreken kan ?

— Ge zult den heer markies heden, noch morgen, noch ooit te eeniger tijd te spreken kunnen krijgen, mijnheer !

Koenraad stoof op. Zijn vermoeden was juist gewest. Een bepaald, beleedigend opzet was in de weigering van den markies, om hem te ontvangen, den grondslag.

— Wat moeten die woorden beteekenen, M. De Marange ?

— Ze beteekenen, mijnheer Von Holtensen, dat de markies niet wenscht opgemaals met u in aanraking te komen.

Een heete gloed vlamde in Koenraad's wangen op. Deze woorden bielden eene beleediging in, een opzettelijke beleediging, die hem te diepter trof, nu hij met een hart vol liefde en vertrouwen hierheen gekomen was, zijne hand grootmoedig hij gevest van zijn degen. Met bevende stem antwoordde hij :

— Mag ik naar de reden van dit zonderling besluit van M. den markies vragen ? Mag ik vragen hoe gij er juist toe komt, mij dat beleedigend antwoord op mijn beleefd verzoek over te brengen,

— Gevraagt veel tegelijk, mijnheer, antwoordde de kapitein met koude spotternij. Ik denk niet dat de markies u rekenschap van zijne besluiten geven zal. Ik denk, dat men hier toch meester is in zijn eigen huis, en dat men ontvangen kan, wie men wil,

— Ik bestrijd dit reeht niet. Maar nadat ik in dit huis heb verkeerd, heb ik recht op mijne vraag en moet ik u de hoogste mate verbaasd zijn over den beleedigenden vorm van dat antwoord. Ik moet er op aandringen, dat men mij rekenschap geeft van den grond voor zulk een antwoord, of ik moet aannemen dat men mij met opzet heeft willen beleedigen.

— Neem aan wat u goedduukt, mijnheer, antwoordde de kapitein koud, terwijl hij zich met een licht schouderophalen afwendde.

— M. de Marange ! riep Koenraad dreigend.

De kapitein zag hem hoogmoedig aan.

— Ge zijt nog jong, mijnheer, antwoordde deze schijnbaar rustig ; ik wil u den raad geven, u in vreemde huizen niet met heldesbetrekkingen in te laten ; men neemt zoo iets licht kwalijk — misschien tot gereente, maar in het huis van den markies heerschen nu eenmaal eenigszins strenge en stijve zeden.

— Wat moet dat alles beteekenen ? vroeg Koenraad verbaasd. Zou men mijn eerbiedig verzoek, om nadeeren omgang met mejuffrouw De Ladonchamps te hebben, voor eene ijdele liefdesbetrekking houden ?

— Er is hier geen sprraak van mejuffrouw De Ladonchamps, maar van mejuffrouw Margo, de gouvernante. Doch genoeg, mijnheer, ik was niet bevoegd, met u over dit onderwerp te spreken — een zeker medelijden met u bewoog mij, u den grond voor de weigering van den markies om u te ontvangen, mee te deelen. Ge zult thans begrijpen en — me verontschuldigen als ik mij verwijder.

Koenraad was in de hangste mate bewogen. Met bliksemde oogen trad hij M. De Marange in den weg. — Gij zult u niet verwijderen, kapitein, sprak hij met bevende stem, vóór ge mij volledige opheldering hebt gegeven. Ongetwijfeld is hier een heilloos misverstand in sprake, dat opgebeurd moet worden om der wille van mijne eer en die eener dame, of eene kuipernij, eene belasterling, die niet ongestraft mag blijven. Ge beweert dat ik met mejuffrouw Margo eene liefdesbetrekking heb aangeknoopt ; wees zoo goed mejuffrouw te laten roepen. Dan zal zij u bevestigen dat hier een erzerlijk misverstand is.

— Mejuffrouw Margo heeft het slot Ladonchamps reeds verlaten, antwoordde de kapitein lachend. Overigens, mijnheer, moest ge zu niet zoo'n hoogen toon aanslaan. Wanneer in de kamer van een jong officier een brief gevonden wordt, waarin een jongmeisje dezen officier tot een nachtelijk rendez-vous uitnoodigt, dan zou ik meenen, behoeft men verder geen bewijs. De jufvrouw heeft zich overigens niet eenig de moeite gegeven de zaak te loochenen ; zij heeft, nadat Meer. De Marange haar had ontslagen, 't slot Ladonchamps heimelijk verlaten.

— Aan, dat is te zeet M. De Marange en gij hebt geen woord ter verdediging der jonge dame gesproken ?

— Hoe zou ik er toekomen die dame te verdedigen ? Tegen feiten valt niet te strijden.

— Gij, M. de Marange, gij, de verloofde dezer dame, die jufvrouw Margo heb overgehaald, de betrekking in het huis zwer schoonzuster aan te nemen, gij, die jufvrouw Margo in zoodanige onwaardige positie hebt gebracht, gij hebt geen woord ter verdediging voor haar, gij laat die ongelukkige jonge dame, eenvoudig vallen, alleen op den schijn af ? O, ik kan geen woorden vinden voor zulk een gedrag.

Mijnheer De Marange verbleekte. Hij had niet, vermoed, dat Koenraad kennis droeg van zijn verhouding tot Margo : bij was in de stellige overtuiging geweest, dat Margo met den Duitschen officier eene samenkomst had gehad ; hij had toch zelf den brief in de kamer van Koenraad gevonden.

Eerst deze ontdekking bewoog hem, een breuk met Margo uit te lokken ; deze ontdekking was hem zeer welkom geweest, want zij gaf hem een wapen in de hand tegen Margo en den Duitschen officier, een wapen, waarmee hij twee lastige personen opzeens uit den weg kon ruimen. En thans wist M. Von Holtensen van zijne verhouding tot Margo !... Dat was zonderling, maar het kon echter ook voor hem en zijn plannen met betrekking tot Clarissa gevaarlijk worden. Mijnheer Von Holtensen moest onder alle omstandigheden ter zijde gesteld worden, als het niet anders kon, dan zelfs door het brutal- geweld van een tweegevecht. Wanneer de officier thans den markies of Clarissa weertog, konden de plannen van den kapitein licht mislukken, want ongetwijfeld zou men hem nooit zijn vertrouwelijken omgang met de gezelschapsjuffer zijner schoonzuster en de gouvernante zijner nicht vergeven. Deze overweging schoot bliksemsnel door zijn geest. De laatste woorden van Koenraad beleedigden bovendien zijn trots. Hij antwoordde dreigend : — Ik moet uw kritiek op mijne plannen zoo beslist mogelijk afwijzen. Indien het waar was, dat ik de geliefde van mademoiselle Margo geweest ben, dan hebt gij, mijn opvolger, niet het minste recht, mij dat voor de voeten te werpen. Ik verzoek u dringend, u te matigen.

— Ik sobt het beneden mijne waardigheid, u te antwoorden, antwoordde Koenraad in edelen trots. Slechts hierop wil ik u opmerkzaam maken, dat ge niet de geliefde van mademoiselle weart, dat ge niet de verloofde dezer dame, die ik doch de rechtmatige verloofde der dame, die ik hoogacht en die door uwe woorden in een valsch licht kon gebracht worden. Daarvoor zal ik wel mejuffrouw Margaretha Martens, de dochter van den dopperen vriend mijns vaders, dan toch behoeven !

— Wat zegt gij daar ? Welken naam noemt gij ?

vroeg de kapitein haastig, terwijl een vaal bleek zijn gezicht overtrok. Mejuffrouw zou de dochter zijn van...

— Mejuffrouw Margo is de dochter van kapitein Martens, die in dat bosjen ter zijde gesteld is, nadat hem de dolkstoot van den Jezuïet-dienaar op het slot Marange had getroffen.

Koenraad was zelf verbaasd over den uitwerking, die zijne woorden op den kapitein hadden. Onze deinende doodsbleek eenige stappen terugtrad, terwijl hij aan zichzelf sukkte.

— Het is niet mogelijk ; het is niet waar, riep hij eindelijk uit.

— Het is waar, kapitein, — mijn oom, generaal Von Brunken, zal het u bevestigen, ga de brief, dien gij in mijn kamer hebt gevonden, wie niet aan uij gericht, maar aan generaal Von Brunken, den vaderlijken vriend van Margaretha. Ge zult me nu zooveel te meer toegeven dat ik recht had, verbaasd en verontrust te zijn en juffr. Margaretha Martens en mij volledige geoodeeling geven.

De kapitein begon driftig te lachen. Hij zag zijn plannen als kaf verstuiven, hij gevoelde zich overwonnen, beschaamd, maar neen, nog was er redding voor hem, nog wilde hij den strijd niet opgeven ! Zijne hartstochtelijke natuur kwam weer boven.

Met een beheudigen slag wilde hij zijn tegenstander verpletteren, het net, dat hem dreigde te omspanneu, met geweld ten eenenmale te verscheuren. Wat die jonge officier hem daar zegde, was leugen, het was er op aangelegd, om hem te verderven, maar dat verderven zou op het hoofd van zijn vijand neerkomen. Met geweld moest hij zijne bedoardheid.

— Geweltelt me daar een aardig sprookje, mijnheer, antwoordde hij met spottende lach. Ik had u en mejuffer Margo zooveel fantasie niet toegekend.

— M. De Marange, geloolt gij me niet ?

— Neen, mijnheer, ik geloof u niet. De leugen is zoo lastbaar, dat ge mij niet bedriegen kunt. Ja, mijnheer, ik ben de verloofde van mej. Margo geweest ; gij zult mij toegeven dat ik zal mejuffrouw eenigermate onderricht ben. U echter, mijnheer de luitenant Von Holtensen, raad ik, dit huis zoo spoedig mogelijk te verlaten zoo ge niet met schimp weggejaagd wilt worden.

(Wordt voortgezet).